

TIESLIETU PADOME

Brīvības bulvāris 36
Rīga
LV-1511

Tālr.: 67 020 350
Fakss: 67 020 351
E-pasts: t.padome@at.gov.lv

LĒMUMS Rīgā

10.12.2020.

Nr. 74

Par likumprojektu
„Valsts un pašvaldību institūciju
amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums”

Tieslietu padome izvērtēja Valsts kancelejas izstrādāto likumprojektu „Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums” (VSS-64; TA – 1975) (turpmāk – likumprojekts) un nolēma sniegt šādu viedokli.

Likumprojektā nav ņemti vērā Tieslietu padomes 2018. gada 15. oktobra lēmumā Nr. 347 izteiktie ierosinājumi attiecībā uz tiesnešu amata atlīdzību, tostarp attiecībā uz bāzes koeficienta pietuvināšanu tam, kas tiek piemērots Saeimas deputātiem, kuri tāpat kā tiesneši ir konstitucionāla orgāna amatpersonas. Ņemot vērā, ka tiesneši ir ietverti vienotajā atlīdzības sistēmā, tiesnešu amata atlīdzībai ir jābūt varas dalīšanas ietvarā līdzvērtīgai ar pārējo valsts varas atzaru (Saeimas un valdības) līdzvērtīgu amatpersonu atalgojumu.

Likumprojektā nav ņemti vērā Tiesnešu konferencē 2019. gada 1. novembrī pieņemtajā rezolūcijā „Par tiesnešu un tiesu darbinieku atlīdzību” paustie argumenti.

Nosakot tiesnešu amata atlīdzību, jāņem vērā vairāki kritēriji, tostarp tiesneša neatkarības garantēšana caur finansiālo drošību, piemaksu nepieļaujamība, atbilstība tiesneša amatam izvirzītajām prasībām un ierobežojumiem. Šos kritērijus definējusi Satversmes tiesa divos spriedumos lietās Nr. 2009-11-01 un Nr. 2016-31-01. Nav saprotams, kādi Satversmes tiesas spriedumos minētie tiesnešu amata atlīdzības kritēriji ir vai nav tikuši ņemti vērā likumprojekta izstrādes gaitā un kādas metodes izmantotas to noteikšanai.

No likumprojekta anotācijas nav izprotama koeficientu noteikšanas metodoloģija, ja tāda pastāv. Anotācijā nav rodams pamatojums tam, kāpēc koeficients 2,91 un 5% un 10% piemaksu sistēma Latvijas apstākļos būtu atbilstoša tiesneša statusam un būtu tiesnesi motivējoša atalgojuma sistēma. Nezinot šo metodoloģiju un iztrūkstot jebkādam pamatojumam likumprojekta anotācijā, nav iespējams pārbaudīt, vai piedāvātais likumprojekts risina Satversmes tiesas spriedumos norādītās tiesnešu amata atlīdzības konstitucionālās problēmas, vai ir ņemta vērā tiesneša amata atšķirība

un likumā noteiktie ierobežojumi. Tā rezultātā piedāvātais modelis joprojām ir nesaprotams un necaurspīdīgs.

Satversmei atbilstoša tiesnešu amata atlīdzības modeļa izstrāde bija jāsāk nevis ar koeficientu mehānisku noteikšanu, bet ar Satversmes tiesas spriedumos norādīto kritēriju konstatēšanu un analīzi, uz kā pamata ir jāizstrādā skaidra vienota metodoloģija. Savukārt atlīdzības sistēma var tikt izstrādāta tikai uz šādas metodoloģijas bāzes, apsverot sistēmiskas izmaiņas attiecībā uz visu tiesu varu kopumā.

Tieslietu padome ierosina Valsts kancelejai likumprojektu atbilstoši pamatot.

Priekšsēdētājs

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, overlapping loops and curves, characteristic of a cursive script.

A. Strupišs